Høringspart	Hovedindhold i høringssvar	Forvaltningens bemærkninger/forslag
Integationsrådet	Integrationsrådet var positiv overfor forslag til tværgående sundhedspolitik for Viborg Kommune, men bemærkede, at "mental sundhed" og "mangfoldighed" bør tænkes ind i politikken.	Mental sundhed og mang-foldighed er indtænkt i politikken, idet der dog anvendes termer, som "alle borgere" og tales om "det gode liv" (socialt, psykisk og fysisk). Der foreslås ingen ændringer i forslag til sundhedspolitik.
Ældrerådet	Ældrerådet har på sit møde den 4. februar 2015 drøftet den fremsendte Sundhedspolitik og udtaler ros til sundhedspolitikken. Det er meget positivt at politikken tager udgangspunkt i borgernes egne ønsker og valg, og at de forskellige input fra borger-møderne er indarbejdet i politikken. Ældrerådet er meget tilfreds med afviklingen af borgermøderne og hele processen omkring Sundhedspolitikken.	Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.
Handicaprådet	Handicaprådet finder at forslag til den Tværgående Sundhedspolitik som overordnet samlende politik er god, overskuelig og bredt formuleret mht. områder og emner. Handicaprådet sætter pris på, at også mennesker med særlige behov er dækket af politikkens målsætninger. Handicaprådet ser frem til en evaluering af politikken og effektmål ved næste periodes start. Handicaprådet opfordrer til, at der i den elektroniske udgave af politikken uddybes omkring fastsættelsen af målsætningerne i politikken.	Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.
Hospitalsenheden Midt	Hospitalsenheden hilser det velkomment, at der er udarbejdet en Tværgående sundhedspolitik, som tager udgangspunkt i, at sundhed er et fælles ansvar, der skal løftes af borgeren, civilsamfundet, erhvervslivet og offentlige institutioner i flok.	Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.

	Hospitalsenheden finder, at sundheds-politikken indeholder gode visioner for den samlede sundhedstilstand blandt Viborg Kommunes borgere og er med sit tværsektorielle sigte, fokus på inddragelse af borgernes ressourcer og en tidlig forebyggelsesindsats i fin overensstemmelse med Sundhedsaftale 2015-2018. Sundhedspolitikken betragtes samlet set som en helt relevant ramme for arbejdet med sundhed i Viborg Kommune.	
Realdania	Realdania har ingen bemærkninger til den tværgående sundhedspolitik.	Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.
Inge Brings	Jeg er glad for at Viborg kommune nu endelig tager fat på at interessere sig for borgernes liv og trivsel. Jeg flyttede til Bjerringbro kommune i november 2000. Bjerringbro er min barndoms kommune. Fra starten har jeg (begrundet) sikret mig, at regler gældende i kommunen også gælder i fremtiden med den frustrerende erfaring, at kommunen handler mod egne planer og løfter modsat det, der står i planerne. En daglig, opslidende og frustrerende og helt unødvendig situation. Sundhedsvæsenet må bære et tungt ansvar for, at jeg måtte vente 7 år på en operation, en periode, som er årsag til at jeg aldrig kommer helt på fode igen. Elendig og uredelig behandling af ansatte. Avisartikler om gamle, der ikke kommer på plejehjem, det hele har indflydelse på borgernes trivsel. VI BLIVER SYGE AF DET.	Høringssvaret giver ikke anledning til bemærkninger.
Viborg Lokalforening af Kræftens Bekæmpelse	I forslaget til Tværgående Sundhedspolitik oplistes 4 effektmål. Viborg Lokalforening savner her et effektmål eller indsatsområde for rygning. Rygning er uden diskussion den væsentligste risikofaktor for sundheden, og vi ved oven i købet, at mange rygere har et ønske om at holde op med at ryge. Netop en tværgående indsats for at forebygge	Spørgsmålet om rygning som særskilt tema i sundheds-politikken har været drøftet undervejs i processen. Der er imidlertid valgt en fokus på mere overordnede temaer. Den fokus ændrer dog ikke på, at der i den

	rygestart hos unge, sikre røgfri miljøer, og motivere og rekruttere borgere der ryger til rygestoptilbud, ville give rigtig god mening. Fra Sundhedsstyrelsens seneste undersøgelse: Middellevetid i kommuner og bydele fremgår det således, at middellevetiden for Viborg Kommune er 80,2 år. Hvis dødsfald relateret til rygning og alkohol fjernes ville middelleve-tiden stige med 4 år til 84,2 år. Der vil således være en ganske stor effekt ved indsats mod rygning. Både menneskeligt og økonomisk. Det er derfor vort håb, at forslag til Tværgående Sundhedspolitik for Viborg Kommune må blive udvidet med såvel indsatsområde som effektmål for rygning.	konkrete implementering af sundhedspolitikken vil indgå en fortsat indsats omkring rygning bl.a. med rygestop-kurser mv. Rygning er et relevant og velkendt tema i sundheds- og forebyggelsessammenhæng, så det kan overvejes at indarbejde et supplerende effektmål i sundhedspolitikken vedrørende rygning.
Birgit Svendsen	Jeg ved godt, det er en politik, og således overordnet, men eksempler er godt, og gør en politik nærværende og troværdig, citat "Sundhedspolitikken skal skabe sammenhæng, motivere og understøtte så borgeren .....", hvordan skal jeg som borger gøre det ? Temaet "Børn og unge" begynder godt med eksempler, men mister skarpheden undervejs. Temaet "Gennem hele livet" der ligger sikkert gode intentioner bag ordene, men konkrete eksempler i teksten kunne have gjort underværker, hvad betyder alle de ord og sætninger for mig i min hverdag ? Temaet "Fællesskaber" mange ord og gode intentioner. Dette tema er vigtigt i en kommende Tværgående Sundhedspolitik med den eksisterende økonomi og samfundsstruktur. Konkrete eksempler kunne understøtte teksten. Temaet "Tidlig og effektfuld indsats" igen mange ord - selvom de er blevet færre - og gode intentioner, men igen konkrete eksempler mangler Afsnittet om effektmål er meget relevant, konkret og handlingsvisende.	Som tværgående politik implementeres og konkre-tiseres sundhedspolitikken gennem sektorpolitikkerne, budgetter og handleplaner for de enkelte udvalgsområder. De efterlyste eksempler og konkrete tiltag vil fremkomme her. Der foreslås ingen ændring i forslaget til sundhedspolitik.

	Jeg har svært ved at forestille mig, hvad denne Tværgående Sundhedspolitik kommer til at betyde for mig og hvad min konkrete opgave er.	
Anders Åge K. Laier	Jeg har læst jeres punkter for at skabe en god sundhedspolitik for vi borgere, og der er mange gode punkter, men børn og unge skal efter min mening fylde meget. Under Tværgående Sundhedspolitik - Fokus og indsatser har I nævnt nogle vigtige punkter under Børen og unge. Uden at jeg måske kan bidrage en hel masse, har jeg ved at følge mange unge gennem tiden lagt mærke til, at deres start på livet har været helt afgørende for deres selvværd og værdi for samfundet senere hen, uanset at børnene fra fødsel har haft de samme forudsætninger arvemæssigt inden de bliver påvirket af omværdenen. Sundhed bygger i høj grad på at unge og børn har et godt liv , trives godt i familien, i skolen og idrætslivet(fritidslivet). Alt for mange unge og børn har ikke et sundt liv, som vi alle ønsker. De bør samles op allerede i vuggestuen/børnehaven. Hvis ikke de samles op af myndighederne vil mange kunne blive en belastning for dem selv og for samfundet både fysisk og økonomisk. Nogle gange kan det være tilfældigheder, at et barn ikke har en god tilværelse, men oftere skyldes det forældre og barnets omgangskreds. - børn der for usund kost, trives dårlig -børn der ikke aktiviers og motiveres(kan være mange, mange forskellige ting) -børn der har dårlige forbilleder -mm. Kan man afklare dette lidt bedre, kan man aflaste hele systemet i de unges videre liv, og få bidrag i stedet.	De fremsatte ønkser om en tidlig indsats overfor børn og unge rammer essensen i indsatserne under temaet "Børn og Unge", hvor der sigtes mod tidlig indsats, kost og motion mv. Der foreslås ingen ændring i forslaget til sundhedspolitik.
Cyklistforbundet Viborg afdelingen	<u>Børn og unge:</u> "Vi foreslår derfor, at kommunen sætter fokus på cykling i alle skoler og dag-institutioner.Vi vil gerne inddrages som en aktiv medspiller i planlægningen af denne indsats.Vi foreslår, at man etablerer et „cykelteknisk bane", hvor såvel små som store	Som tværgående politik implementeres og konkre-tiseres sundhedspolitikken gennem sektorpolitikkerne, budgetter og handleplaner for de enkelte udvalgsområder.

	børn kan trænes i at cykle. Vi tilbyder at være med i planlægning og gennemførelse af opstarten af en sådan proces." Gennem hele livet: "Vi foreslår, at man fortsætter den gode udvikling med at etablere cykelstier i kommunen, da det vil gøre cykling mere sikker og dermed mere tryg for såvel børn som voksne." Fællesskaber: "Vi foreslår, at man fortsætter med at styrke de allerede etablerede fællesskaber indenfor de frivillige organisationer, som bygger på et socialt fællesskab. Ansvaret kan ligge hos en af kommunens forebyggelseskonsulenter, der skal være tovholder i processen. Der skal ikke være en eneste borger i Viborg Kommune, som er i tvivl om, hvad der findes af muligheder for fællesskaber." Tidlig og effektfuld indsats: "Vi foreslår, at man fra politisk side prioriterer den tidlige indsats overfor udsatte medborgere højest. Forebyggelseskonsulenterne skal have fokus på børn og unge i risikogruppen. De skal invitere alle frivillige organisationer ind i arbejdet med at få flyttet denne gruppe børn væk fra risikozonen. Har vi først fået etableret denne kontakt, så kan vi måske få resten af familien med." **Konklusion:** Vi opfordrer til, at når kommunen inviterer til arrangementer, så lægges der altid en cykelvejledning ved, så alle borgere kan se, hvordan man kan komme til samlingsstedet enten på cykel eller gåben som et sundt alternativ til bilen. • Vi håber, at vores meget konkrete ide med etablering af en **CYKELTEKNISK BANE** bliver realiseret • Vi ser frem til et øget samarbejde med forebyggelseskonsulenterne • Vi stiller vores arbejdskapacitet til rådighed i forbindelse med udarbejdelse af konkrete handleplaner.	Forslagene fra cyklistforbundet orienterer sig mod implementeringen af politikken, og det anbefales, at forslagene inddrages i det videre arbejde med sundhedspolitkken i Viborg Kommune – og gerne med en fortsættelse af det hidtidige gode samarbejde med Cyklistforbundet.

Region Midtjylland	Region og kommune løfter forskellige opgaver på sundhedsområdet, men er samtidigt gensidigt afhængige, hvis vi sammen med borgerne skal lykkes i at skabe gode forløb og højne den samlede sundhedstilstand. Den nye sundhedsaftale sætter en fælles retning for de kommende års fælles arbejde og samarbejde, og det er regionens opfattelse, at de fire hoved-spor i kommunens sundhedspolitik harmonerer med sundhedsaftalens visioner og de sundhedspolitiske mål. Det er meget positivt, at udspillet tager afsæt i borgeren, som en aktiv medspiller og ekspert i eget liv. Dette er fint i tråd med sundhedsaftalens vision om et sund-hedsvæsen på borgerens præmisser. Udspillet til Viborg Kommunes sundheds-politik er på et overordnet niveau, men i det fremadrettede arbejde kan det være interessant at se mere specifikt på, om der er områder, hvor Viborg Kommune på sundheds- og forebyggelsesområdet er særligt udfordret, og hvor der med fordel kan iværksættes målrettede indsatser. Samtidigt kan det overvejes, om der med fordel kan skabes en tættere sammen-hæng mellem hovedsporene herunder fokusområder og indsatser og de effekt-mål, som fremgår på den sidste side.	Forslaget til sundhedspolitik tager udgangspunkt i, at sundhed er et fælles ansvar med en lang række bidragsydere - herunder naturligvis det regionale sundhedsvæsen – med hvem kommunerne laver sundhedsaftalerne, som beskriver visioner, mål og indsatser for de kommende år. Som tværgående politik implementeres og konkre-tiseres sundhedspolitikken gennem sektorpolitikkerne, budgetter og handleplaner for de enkelte udvalgsområder, og som del af dette arbejde vil der naturligt være fokus på de steder i sundheds- og forebyggelsesområdet, hvor Viborg Kommune er særligt udfordret. Der foreslås ingen ændring i forslag til politik.